

Hodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území v novém stavebním zákoně

1. Úvod

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů („NStZ“) upravuje v § 40 hmotněprávní požadavky na vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území („vyhodnocení vlivů“) u politiky územního rozvoje a územně plánovací dokumentace.

Vyhodnocení vlivů je možné obecně charakterizovat jako právními předpisy regulovaný proces, jehož účelem je zpracování a projednání vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj jakožto podkladového aktu.¹⁾ Jde o podkladový akt odborné povahy, který spolu s návrhem politiky územního rozvoje nebo územně plánovací dokumentace prochází procesem jejich pořizování (upraveným v § 71a–71d a § 87–105 NStZ). Vyhodnocení vlivů tak poskytuje všem, kdo se na pořizování uvedených nástrojů územního plánování podílejí a účastní, specificky pak schvalujícím orgánům, informace o ekonomických, sociálních a environmentálních vlivech a dopadech návrhů a v nich obsažených řešení. Zároveň je dle § 40 odst. 1 NStZ vyhodnocení vlivů specifickým úkolem územního plánování a navazuje tak na základní cíle územního plánování podle § 38 odst. 1 a 2 NStZ.

Součástí vyhodnocení vlivů je dle § 40 odst. 3 NStZ vyhodnocení vlivů na hospodářský rozvoj, soudržnost společenství obyvatel území a životní prostředí. Vyhodnocení vlivů na životní prostředí jakožto jeden z pilířů vyhodnocení vlivů je ve značné míře regulováno právem Evropské unie, konkrétně směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES ze dne 27. 6. 2001 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí („směrnice 2001/42/ES“ nebo „směrnice SEA“). Tato směrnice je v prostředí českého práva transponována do zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů („ZPVŽP“). Je vhodné upozornit, že vyhodnocení vlivů politiky územního rozvoje a územně plánovací dokumentace se dle § 40 odst. 2 NStZ provádí jen pokud je vyžadováno posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí dle ZPVŽP. Tímto ustanovením dochází k propojení právní úpravy vyhodnocení vlivů v § 40 NStZ s právní úpravou vyhodnocení vlivů na životní prostředí

¹⁾ ROZTOČIL, A., HRUŠOVÁ, K. a kol.: *Stavební zákon – online komentář*. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, k § 19.

v ZPVŽP. Lze tak shrnout, že na vyhodnocení vlivů politiky územního rozvoje a územně plánovací dokumentace dopadá nejen specificky právní úprava v NStZ, ale také v ZPVŽP a směrnici 2001/42/ES.

Právní úprava v § 40 NStZ navazuje na § 18 odst. 1 a § 19 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů („SSZ“). Nová právní úprava výslovně stanoví, jaké jsou základní součásti vyhodnocení vlivů, což bylo v předchozí úpravě dovozováno z vymezení cíle územního plánování vytvářet předpoklady pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území, spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území. Výslovně je také nově stanoveno, že vyhodnocení nesmí obsahovat podrobnosti, které náleží vyhodnocení vlivů navazující územně plánovací dokumentace. Stejně jako v předchozí právní úpravě byl zachován odkaz na podrobnější úpravu vyhodnocení v příloze NStZ i propojení s úpravou v ZPVŽP.

2. Obligatorně a fakultativně posuzované nástroje územního plánování

Předmětem posouzení vlivů na životní prostředí musí být podle čl. 2 odst. 1 písm. a) směrnice 2001/42/ES vždy nové plány schvalované na národní (celostátní) a regionální úrovni. Z nástrojů územního plánování podle NStZ se jedná o politiku územního rozvoje (§ 70–71e NStZ), územní rozvojový plán (§ 74–76 NStZ) a zásady územního rozvoje (§ 77–79 NStZ). Naproti tomu plány týkající se využití menších oblastí, schvalované na místní úrovni, a změny plánů a programů (obecně) vyžadují podle čl. 3 odst. 3 směrnice 2001/42/ES posouzení vlivů na životní prostředí pouze tehdy, pokud mohou mít významný vliv na životní prostředí (což je nutno ověřit na základě kritérií uvedených v příloze II směrnice SEA). V souladu s tím § 71e odst. 5 písm. e) a v § 89 odst. 3 písm. b) NStZ stanoví, že návrhy změn politiky územního rozvoje, územního rozvojového plánu, zásad územního rozvoje a návrhy územních plánů (§ 80–84 NStZ) a jejich změn jsou posuzovány z hlediska svých vlivů na životní prostředí (a tedy i na udržitelný rozvoj území) pouze tehdy, pokud:

- tak stanoví příslušný úřad ve svém stanovisku v úvodní fázi pořizování návrhu (§ 71a odst. 2 a § 100 odst. 2 NStZ) nebo
- pokud příslušný orgán ochrany přírody ve svém stanovisku nevyloučí významný vliv na evropsky významnou lokalitu nebo ptačí oblast (území Natura 2000).

V této souvislosti je nutné poznamenat, že dle důvodové zprávy k NStZ nepodléhají posouzení vlivů na životní prostředí regulační plány (§ 85 – 6 NStZ). Je tomu tak dle důvodové zprávy k NStZ proto, že regulační plán nemá koncepční povahu a nemůže mít závažný vliv na životní prostředí ve smyslu čl. 2 písm. a) směrnice 2001/42/ES, který již nebyl posouzen na jiném stupni územně plánovací dokumentace. K tomu lze upozornit, že regulační plán je obsahově značně podobný „nařízení o oblastním územním plánování“

podle belgické právní úpravy, u něhož Soudní dvůr Evropské unie („SDEU“)²⁾ dospěl k názoru, že musí podléhat posouzení vlivů na životní prostředí.³⁾ Není tedy vyloučeno, že soulad české úpravy s unijními požadavky v tomto směru v budoucnu posoudí SDEU.

3. Obsah vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj

Jak již bylo uvedeno, při zpracování vyhodnocení vlivů návrhu politiky územního rozvoje a územně plánovací dokumentace je nutné vycházet jak z úpravy v NStZ, tak v ZPVŽP. Samotný § 40 NStZ v tomto směru stanoví pouze uvedené tři základní oblasti hodnocení vlivů (hospodářský rozvoj, soudržnost společenství obyvatel území a životní prostředí, včetně území Natura 2000). Konkrétní obsah vyhodnocení vlivů je stanoven v příloze č. 4 NStZ. Níže se podrobněji zabýváme částmi vyhodnocení vlivů, které se vztahují ke kumulativním a synergickým vlivům a posouzení variant řešení.

a) Zhodnocení kumulativních a synergických vlivů

Klíčovou součástí vyhodnocení vlivů návrhů územně plánovací dokumentace, která byla v řadě případů předmětem soudních rozhodnutí, je zhodnocení stávajících a předpokládaných kumulativních a synergických vlivů „navrhovaných variant“, tedy řešení, která jsou v návrhu obsažena, případně invariantního návrhu. Obecným východiskem tohoto požadavku je § 2 ZPVŽP.

Jako optimální fázi pro posouzení kumulativních a synergických vlivů označila judikatura Nejvyššího správního soudu („NSS“) pořizování zásad územního rozvoje, neboť v této fázi je „ještě reálně možné efektivně se zabývat variantami řešení, a reagovat tak na případná zjištění týkající se synergického působení jednotlivých záměrů“.⁴⁾ V případě záměrů mezinárodního a celostátního významu, vymezených v politice územního rozvoje a v územním rozvojovém plánu, by ovšem měly být jejich nejvýznamnější kumulativní a synergické vlivy posouzeny již při pořizování těchto nejobecnějších nástrojů územního plánování.

NSS se dále ve své judikatuře zabýval vysvětlením samotných pojmů „kumulativní“ a „synergické“ vlivy. Uvedl, že kumulativní (hromadný) vliv je dán součtem vlivů stejného druhu, např. více menších zdrojů stejné látky znečišťující ovzduší, umístěných blízko sebe, které způsobí významný vliv na ovzduší „nahromaděním“ těchto emisí, přičemž při posuzování jednotlivých zdrojů izolovaně by takový vliv nemusel být shledán.⁵⁾ Synergický (společný) vliv vzniká působením vlivů různého druhu a je od těchto vlivů odlišný, např. současné působení vícero zdrojů různých emisí (průmyslové objekty, povrchové doly, automobilová doprava, letecká doprava) může mít za následek vznik kyselých dešťů nebo kombinované vlivy na lidské zdraví. V tomto směru

²⁾ Rozsudek SDEU ze dne 7. 6. 2018, C-671/16, Inter-Environnement Bruxelles.

³⁾ Podrobněji VOMÁČKA, V.: *Stavební právo a požadavky Evropské unie v oblasti ochrany životního prostředí*, 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2020, s. 73. ISBN 978-80-210-9786-5.

⁴⁾ Rozsudek NSS ze dne 20. 5. 2010, č. j. 8 Ao 2/2010–644.

⁵⁾ Rozsudek NSS ze dne 21. 6. 2012, č. j. 1 Ao 7/2011–526.

Lze dále odkázat na judikaturu SDEU, podle níž platí, že i kdyby jednotlivé plány a programy neměly samy o sobě významné vlivy na životní prostředí, nelze mít bez globálního posouzení za to, že je tomu tak i v případě kumulativních účinků těchto plánů.⁶⁾

V již citovaném rozsudku 1 Ao 7/2011 NSS rovněž vymezil minimální obsahové požadavky (standard) hodnocení kumulativních a synergických vlivů. Obsah tohoto hodnocení musí podle NSS zahrnovat alespoň: 1) popis vhodné metodologie, 2) zjištění a popis stavu životního prostředí a složek, které by mohly být negativně ovlivněny, 3) identifikaci a popis možných kumulativních a synergických vlivů, 4) posouzení těchto vlivů, 5) vymezení kompenzačních opatření a 6) stanovení pravidel monitorování kumulativních a synergických vlivů.

V návaznosti na rozhodovací praxi NSS vydalo Ministerstvo životního prostředí metodické doporučení pro vyhodnocení vlivů politiky územního rozvoje a zásad územního rozvoje na životní prostředí⁷⁾, přičemž lze očekávat, že bude tato metodika zřejmě používána i za účinnosti NStZ, a to i ve vztahu k posuzování vlivů územního rozvojového plánu.

NSS dále upřesnil, že vyhodnocení vlivů zásad územního rozvoje na životní prostředí musí zahrnovat rovněž posouzení kumulativních a synergických vlivů jednotlivých záměrů se záměry, které se nacházejí na území jiného kraje, jakož i se záměry, které nejsou zásadami územního rozvoje nově navrhovány, nýbrž se v daném území již nacházejí.⁸⁾ Obdobně je pak dle NSS nutné opět zejména na úrovni vyhodnocení vlivů návrhu zásad územního rozvoje, posoudit, zda je možné nově vymezované záměry umístit kdekoliv v určeném prostoru, z důvodu vlivů již ostatních existujících nebo zamýšlených záměrů.⁹⁾

Na druhé straně v řadě jiných případů správní soudy posoudily námitku nedostatečného vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů návrhů územně plánovací dokumentace jako nedůvodnou. Například tak podle NSS: „(...) nelze tvrdit na tom, aby ve vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů byly výslovně zapracovány veškeré záměry obsažené v ZÚR a jejich možné hromadné a skupinové vlivy na životní prostředí v kombinaci s každým dalším záměrem, který je v ZÚR vymezen, nýbrž je dostačující, pokud dojde ke zhodnocení kumulativních a synergických vlivů pouze mezi záměry, kde relevantní vlivy tohoto druhu vůbec přicházejí v úvahu, a to buď s ohledem na povahu a rozsah záměrů, k jejichž kombinaci dochází, nebo v důsledku zjištění učiněných v rámci řádně prováděného procesu pořizování zásad územního rozvoje“.¹⁰⁾

⁶⁾ Rozsudek SDEU ze dne 22. 9. 2011, C-295/10, Valčiukienė a další, body 51-52.

⁷⁾ KRAJÍČEK, L. a kol.: *Metodické doporučení pro vyhodnocení vlivů PÚR ČR a ZÚR na životní prostředí*. Věstník Ministerstva životního prostředí, únor 2015. Dostupné zde: <[https://www.mzp.cz/web/edice.nsf/C55BC62354ABEF72C1257DFD0050C5C1/\\$file/V%C4%9Bstn%C3%ADk_02_unor_2015_final.pdf](https://www.mzp.cz/web/edice.nsf/C55BC62354ABEF72C1257DFD0050C5C1/$file/V%C4%9Bstn%C3%ADk_02_unor_2015_final.pdf)> [citováno 5. 3. 2025].

⁸⁾ Rozsudek NSS ze dne 24. 4. 2014, č. j. 4 Aos 1/2013–125.

⁹⁾ Rozsudek NSS ze dne 19. 1. 2017, č. j. 10 As 156/2015–114.

¹⁰⁾ Rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2013, č. j. 4 Aos 1/2012-105.

V rozsudku ze dne 24. 2. 2023, č.j. 8 As 98/2020 – 235, pak NSS uvedl, že pokud vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů „vyvolává dílčí nejasnosti a otázky“ (tedy například není zřejmé, zda byly vyhodnoceny kumulativní vlivy všech záměrů potenciálně relevantních z hlediska budoucí hlukové zátěže určitého území z různých zdrojů), pak „je třeba, aby dal krajský soud odpůrci dostatečný prostor k tomu, aby sám či za podpory osob, které pověřil zpracováním těchto odborných podkladů, mohl tyto podklady v řízení před soudem obhájit. Je otázkou, zda je tento přístup kompatibilní s obecnou zásadou, podle níž nedostatky odůvodnění opatření obecné povahy nelze zhojit v řízení o návrhu na jeho zrušení.“¹¹⁾

b) Posouzení variant řešení

Podle § 40 odst. 5 NStZ mají být ve vyhodnocení vlivů mimo jiné určena, popsána a posouzena „rozumná náhradní řešení s přihlédnutím k cílům posuzovaných dokumentů“. Jak samotná formulace tohoto ustanovení, tak důvodová zpráva však opomíjejí skutečnost, že termín „rozumná náhradní řešení“, který byl původně obsažen i v českém znění čl. 5 odst. 1 směrnice 2001/42/ES, zjevně neodpovídá jiným jazykovým verzím tohoto ustanovení. Zejména pak neberou v úvahu, že v Úředním věstníku Evropské unie ze dne 14. 7. 2022 byla na str. 20 pod č. 2022/C 271/14 publikována „Oprava směrnice 2001/42/ES“, spočívající v tom, že se v českém znění směrnice v čl. 5 odst. 1 textu změnil výraz „rozumná náhradní řešení“ na „rozumné varianty“.

Je tedy zřejmé, že znění § 40 odst. 5 NStZ je z hlediska transpozice čl. 5 odst. 1 směrnice 2001/42/ES nepřesné. V této souvislosti je nutné upozornit na požadavek jednotného výkladu a aplikace práva EU, při kterém je nutné brát v úvahu kontext a účel příslušného ustanovení.¹²⁾ Znění směrnice odpovídají požadavky, aby byly hodnoceny (pouze) takové varianty řešení, které odpovídají stanoveným cílům územně plánovacích dokumentací a které jsou realistické. Není ale v souladu s tímto zněním, je-li jako podmínka „rozumné“ či „realizovatelné“ varianty předem stanoveno, že neznemožní realizaci určitého záměru v jeho konkrétní podobě, například v konkrétním koridoru či ploše.

Koncepční povaze územně plánovací dokumentace odpovídají obecné cíle typu „realizovat dálniční spojení dvou regionů, resp. center osídlení“ nebo „vymezit plochu pro určitý typ záměru nadmístního významu“. Vyhodnoceny by pak měly být všechny rozumné, tj. realistické možnosti (varianty), jak těchto obecných cílů dosáhnout, aniž by některá z nich byla předem preferována. Směrnice 2001/42/ES nevyžaduje, aby byla následně vybrána varianta s nejmenším vlivem na životní prostředí (na rozdíl od případných vlivů na území Natura 2000, u nichž tento požadavek vyplývá z čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin). Orgán, který o výběru konkrétní varianty rozhoduje, by však měl mít k dispozici informaci

¹¹⁾ Např. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 19. 12. 2008, č.j. 7 Afs 212/2006-74 nebo rozsudek NSS ze dne 19. 12. 2008, č.j. 8 Afs 66/2008-71.

¹²⁾ Např. rozsudek SDEU ze dne 19. 9. 2000, C-287/98, Linster, nebo rozsudek SDEU ze dne 14. 3. 2013, C-420/11, Leth.

o tom, jaké jsou vlivy všech existujících rozumných variant, tak aby byl při jeho rozhodování dodržen základní cíl podle čl. 1 směrnice 2001/42/ES, tedy „zahrnutí úvah o životním prostředí do přípravy a přijetí plánů a programů s cílem podporovat udržitelný rozvoj“.

V úvodní fázi pořizování politiky územního rozvoje a územně plánovací dokumentace je zásadní především zhodnocení, které varianty řešení lze považovat za rozumné. Pokud není zpracování návrhu ve variantách avizováno již v zadání či jiném návrhu jeho základního obsahu, musí toto zhodnocení provést Ministerstvo životního prostředí nebo krajský úřad a rozhodnout, zda ve stanovisku podle § 89 odst. 3 NStZ, resp. v rámci požadavků na obsah vyhodnocení vlivů podle § 10i odst. 2 ZPVŽP, zpracování variant navrhne. Zpracovatel vyhodnocení (ve spolupráci s pořizovatelem) má následně možnost tento požadavek ve vyhodnocení nezohlednit, musí však v tom případě uvést důvody, pro které tak neučinil, tedy proč některou z navržených variant nepovažuje za „rozumnou“. Tento postup by měl v konečném důsledku podléhat soudnímu přezkumu přinejmenším z hledisek dostatečného odůvodnění a jeho logické konzistentnosti.

V judikatuře NSS lze ve vztahu k otázce povinnosti pořizovatele (zejména) zásad územního rozvoje zabývat se variantami řešení identifikovat dvě argumentační linie, jejichž závěry nejsou dle našeho názoru vzájemně zcela konzistentní.

První z těchto linií reprezentuje rozsudek, v němž NSS konstatoval, že aby bylo možné posoudit, zda se územně plánovací dokumentace „(...) nachází v mantinelech daných zákonnými pravidly územního plánování obsaženými zejména ve stavebním zákoně, je nezbytné, aby příslušné správní orgány velice pečlivě zvážily všechny v úvahu přicházející varianty řešení území, a to především s ohledem na zajištění harmonického rozvoje lokality.“¹³⁾ Dále podle NSS: „(...) míra konkrétnosti vymezení ploch nadmístního významu a požadavků na jejich využití v zásadách územního rozvoje musí být taková, aby bylo možno zvažovat všechny varianty a alternativy využití těchto ploch nadmístního významu a vyhodnotit splnění požadavku přiměřenosti zvoleného řešení“.¹⁴⁾ Lze říci, že tento přístup plně odpovídá výše uvedenému požadavku čl. 5 odst. 1 směrnice 42/2001/ES i metodickému dokumentu Evropské komise „Implementation of directive 2001/42/EC on the assessment of the effects of certain plans and programmes on the environment“, v jehož odst. 5.12 se výslovně uvádí, že „rozumné varianty“ mají být identifikovány, popsány a vyhodnoceny srovnatelným způsobem.

V druhé linii argumentace NSS se zdůrazňuje souvislost mezi povinností pořizovatele zabývat se v návrzích územně plánovací dokumentace variantami řešení a požadavky dotčených orgánů, námitkami vlastníků a připomínkami veřejnosti. NSS například konstatoval, že povinnost zpracovat varianty návrhu koncepce (eventuálně návrh koncepce řešící variantně jednotlivé plochy a koridory) a nechat posoudit jejich vliv na životní prostředí může být

¹³⁾ Rozsudek NSS ze dne 18. 9. 2008, č. j. 9 Ao 1/2008-34.

¹⁴⁾ Rozsudku NSS ze dne 2. 2. 2011, č. j. 6 Ao 6/2010.

stanovena dotčeným orgánem na úseku posuzování vlivů na životní prostředí nebo může být součástí schváleného zadání zásad územního rozvoje rovněž z podnětu samotného pořizovatele.¹⁵⁾ V jiném rozsudku pak NSS vyjádřil názor, že „ze zákona neplyne obecná povinnost plánovat jednotlivé záměry obsažené v zásadách územního rozvoje ve variantách, tedy předložit k posouzení vlivů na životní prostředí vždy i variantní návrh obsahující variantní řešení jednotlivých ploch a koridorů. Taková povinnost může být stanovena jednak některým z dotčených orgánů na úseku posuzování vlivů na životní prostředí, jednak může vyplynout z obsahu námitek uplatněných v rámci pořizování zásad územního rozvoje.“¹⁶⁾ Tento přístup se může, v případě opomenutí „rozumné“ varianty řešení některého z cílů navržené územně plánovací dokumentace, dostat do rozporu s výše uvedenými obecnými požadavky směrnice SEA. K tomu je možné dále odkázat na rozsudek NSS ze dne 17. 12. 2021, č.j. 1 As 236/2018–94, v němž se s odkazem na judikaturu SDEU¹⁷⁾ konstatuje, že cílem včasného zohlednění vlivů všech technických, plánovacích a rozhodovacích procesů na životní prostředí je vyvarovat se od samého počátku riziku vzniku znečištění nebo škodlivých vlivů spíše než následně potlačovat jejich účinky.

4. Stanovisko k vyhodnocení vlivů

Příslušný úřad může po vyhodnocení vlivů dospět v souladu s § 10g odst. 2 ZPVŽP k následujícím závěrům:

- vyjádří nesouhlas s návrhem koncepce z hlediska možných negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví,
- navrhne doplnění návrhu koncepce například o kompenzační či monitorovací opatření,
- vyjádří souhlas s návrhem koncepce.

Stanovisko k vyhodnocení vlivů návrhu územně plánovací dokumentace není podle § 100 odst. 2 NStZ stanoviskem dotčeného orgánu ve smyslu § 54 odst. 1 NStZ, a není proto závazné pro výsledný obsah ani pro proces pořizování územně plánovací dokumentace. Totéž i bez výslovné úpravy platí pro stanovisko vydané k návrhu politiky územního rozvoje. Z odst. 4 písm. d) přílohy č. 5 a části II. odst. 1 písm. h) příloh č. 6–8 NStZ vyplývá, že pořizovatelé musí ve výsledné verzi návrhu politiky územního rozvoje a územně plánovacích dokumentací stanovisko zohlednit.

Důvodem pro nezahrnutí některého z požadavků stanoviska do schválené návrhu politiky územního rozvoje nebo územně plánovací dokumentace může být například:

- konflikt s jiným chráněným veřejným zájmem,
- již vydané pravomocné rozhodnutí,¹⁸⁾

¹⁵⁾ Rozsudek NSS ze dne 21. 6. 2012, č. j. 1 Ao 7/2011–526.

¹⁶⁾ Rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2013, č. j. 4 Aos 1/2012–105.

¹⁷⁾ Rozsudek SDEU ze dne 31. 5. 2018, C-526/16, Komise v. Polsko, bod 75.

¹⁸⁾ Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 14. 10. 2020, č. j. 55 A 54/2020–62.

– pokud mají navržená opatření spíše doporučující charakter a zároveň bylo většině požadavků stanoviska k vyhodnocení vlivů vyhověno.¹⁹⁾

Shrnutí:

Článek se zabývá úpravou hodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území v novém stavebním zákoně a jejími rozdíly oproti dřívější právní úpravě ve stavebním zákoně z roku 2006. Podrobněji se věnuje zejména hodnocení kumulativních a synergických vlivů a variant návrhů územně plánovací dokumentace. V této souvislosti autoři shrnují relevantní závěry judikatury a poukazují na skutečnost, že v § 40 odst. 5 nového stavebního zákona je nepřesně transponován čl. 5 odst. 1 směrnice 2001/42/ES ve vztahu k pojmu „rozumná náhradní řešení“. V závěru článku se autoři zabývají charakterem a obsahem stanoviska k vyhodnocení vlivů územně plánovací dokumentace na udržitelný rozvoj území.

Klíčová slova: strategické hodnocení vlivů (SEA), územně plánovací dokumentace, kumulativní a synergické vlivy, rozumné varianty, stanovisko SEA.

Assessment of the impacts on sustainable development of the territory in the new Building Act – summary:

The article deals with the regulation of the impact assessment of the effects on the sustainable development in the new Building Act and describes the differences compared to the previous regulation in the Building Act of 2006. It focuses in particular on the assessment of cumulative and synergistic effects and alternatives of the proposals of spatial planning documentation. In this context, the authors summarize the relevant conclusions of the case law and point out the fact that in Section 40, paragraph 5 of the new Building Act, Article 5, paragraph 1 of Directive 2001/42/EC is inaccurately transposed in relation to the concept of "reasonable alternative solutions". In the conclusion of the article, the authors deal with the nature and content of the opinion on the assessment of the effects of spatial planning documentation on the sustainable development.

Keywords: strategic environmental assessment (SEA), land use planning acts, cumulative and synergic effects, reasonable alternatives, SEA statement.

¹⁹⁾ Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31. 7. 2023, č. j. 64 A 7/2023-115.